

Tradisjonsmat fra nord, samlet og redigert av Nils Harald Moe (2001)

Dette er bare en av mange kokebøker på nettbiblioteket.no Her får vi 480 matoppskrifter, gode råd og mathistorie fra Nordland, Troms og Finnmark.

Boken er delt inn supper, fisk, kjøtt, melk og melkeprodukter, grøt, saus, grønnsaker, korn og mel, brød og kaker, bær, saft og syltetøy, desserter og diverse. Her er noe for enhver smak! Kanskje du gjenoppdager noen retter fra barndommen? Det er inspirerende å bla i boken for å få ideer, og du kan også lese de mange anekdotene og historiene om mathistorie og tradisjoner.

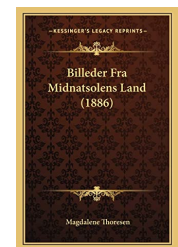

Alene i isødet av Karthou Håland om Roald Kvammen (1976)

Overlevelse, tro og oppfinnsomhet.

I ungdommen skulle Roald Kvammen overvintre på Svalbard. Proviant og en jaktkamerat skulle komme senere. Da fjorden frøs til tidlig uten at noen båt kom,

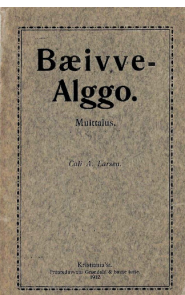
ble Roald nødt til å overvintre helt alene, uten nødvendig proviant, og uten noe kommunikasjon med omverdenen. Roald forteller om alt fra oppfinnsomhet for å få C-vitaminer, til dramatiske episoder med isbjørn. Og det hverdagslige: Hvordan kan man bruke tankene de lange, mørke vinternettene? Alene i isødet er en lun og humoristisk bok som handler om overlevelse, tro og en monoton hverdag i isødet.

Billeder fra Midnatsolens land I og II av Magdalene Thoresen (1884 og 1886)

Viktige skildringer av Finnmark. På 1800-tallet var den dansk-norske forfatteren viktig i kulturmiljøet i Bergen. Grunnlaget for Billeder

fra Midnatsolens land fikk hun under et års langt opphold i Vardø. Bøkene beskriver folk og natur i Finnmark. De er skrevet i en reportasjestil, en ny sjanger som ble veldig populær. Den gjør bøkene lett å lese, til tross for det gamle språket. Bøkene fikk kommersiell suksess, og fikk svært gode kritikker. Omtalen av samer og kvener er feil, og Thoresen fikk kritikk for dette også i sin samtid.

Beaiveálggu av Anders Larsen (1912) (Dagen gryr, 2013)

Ung kjærlighet på tvers av kulturer. Denne nordsamiske kortromanen ble i 1912 den første romanen utgitt på samisk i Norge. Vi møter Abo Eira når han er en

liten gutt, og følger han gjennom oppvekst, studier, og starten på arbeidslivet som bankkasserer i byen. Romanen tar opp fornorsking og det å ha tilhørighet i to kulturer. En av drivkreftene i romanen er en søt kjærlighetshistorie som knyttes inn i disse temaene. Til tross for dramatiske hendelser er boken positiv og optimistisk, selv om fornorsking og historien videre ikke skulle bli helt sånn. I 2013 kom den ut på norsk for første gang. Den norske utgaven kan lånes på bibliotek, og finnes ikke på nettbiblioteket.no ennå.

Skatter på skjermen

Nordnorske e-bøker på nettbiblioteket.no

Troms og Finnmark fylkeskommune
Romssa ja Finnmárkku fylkkagiielda
Tromssan ja Finmarkun fylkinkomuuni

Lille Chicago av John Gustavsen (1978)

Sterk og mørk folkelivsskildring

Gustavsen er forfatter og journalist fra Porsanger. Lille Chicago handler om Honningsvåg i gjenreisningstiden. Befolkningen er sammensatt av samer, kvener og nordmenn, fiskere og handelsmenn. Gustavsen beskriver miljø og ulike skjebner på en direkte og ærlig måte. Vi møter mennesker som har overlevd overgrep bare for å bli dømt av samfunnet, og Gustavsen belyser hvordan rasisme og fordommer kunne prege hverdagen. Romanen er et interessant tidsbilde som fremdeles slår fra seg og treffer leseren.

Våkenatt : dikt av Kirsten Bergh (1943)

Vakker diktsamling i tre deler.

Kirsten Bergh ble født i 1901 i Vadsø, og flyttet til Oslo. Hun har i tillegg til Våkenatt gitt ut folkelivsskildringer fra Vadsø, og barnebøker. Første del av Våkenatt er kjærlighetsdikt, andre del mer filosofiske dikt, og tredje del inneholder stemningsfulle dikt fra Oslo og Finnmark. Den ble godt mottatt da den kom ut. Det er spesielt å lese dikt man vet kan ha blitt skrevet med krigen som bakteppe. Våkenatt er en stemningsfull diktsamling som har tålt tidens tann.

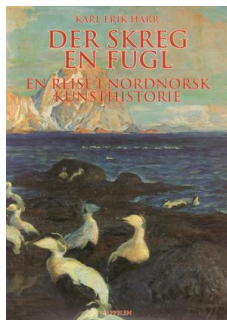

Sorte ørn av Bernt Lie (1894)

Barndomsfortellinger fra en av Norges mest leste forfattere

Sorte ørn er en bok med guttefortellinger fra Tromsdalen i Tromsø i 1880-årene. Tonen i boken er muntlig og engasjerende, og boken består av korte historier. For eksempel kommer tittelen *Sorte Ørn* fra en gang da guttenes lek ble

i overkant inspirert av de populære «indianerbøkene». Det er både kjent og fremmed å lese om små og store hendelser, og guttenes mange påfunn. Bernt Lie var også nevøen til Jonas Lie. Flere samlinger med hans guttefortellinger er tilgjengelig på nettbiblioteket.no

Der skreg en fugl : en reise i nordnorsk kunsthistorie av Karl Erik Harr (1994)

Gjennom 26 kunstnere skisserer Karl Eirik Harr opp en nordnorsk kunsthistorie. Boken er vakkert illustrert med kunstverk fra de omtalte kunstnerne. Noen av kunstnernavnene er allemannseie, mens noen er mer ukjent. På bilder som Fyr på en norsk kyst av Peder Balke gir avbildningen av naturkreftene nesten sug i magen. Noen av kunstnerne er fra Nord-Norge, mens andre bare har hatt korte opphold i nord. Kunstnerne er bredt spredt i tid og stiler, og boken gir et godt innsyn i kunsthistorien.

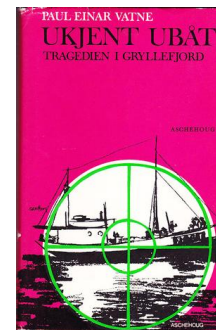

Odd Lyng av Alf Martin Jæger (1924)

Sårt og vakkert om homofil kjærlighet.

Alf Martin Jæger fra Alta er forfatter av det som regnes som Norges første homoroman. Odd Lyng er journalist i Tromsø. Han forelsker seg i en mann.

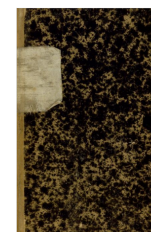
Samfunnet aksepterer ikke dette, og Odd reflekterer rundt hvordan dette kunne vært annerledes. Odd er en spennende og frydefull karakter som er lett å bli glad i. Romanen endrer seg fra energisk og leken i starten til tyngre og mer alvorlig mot slutten. Norges første homoroman er både en viktig og god, og som fortjener flere lesere.

Ukjent ubåt - Tragedien i Gryllefjord av Paul Einar Vatne (1968)

Uforståelig krigshendelse

Mandag 12. April 1943 gled en sovjetisk ubåt inn mot Gryllefjord i Senja. Det var gode fiskeforhold der, og på dette tidspunktet var 20-30 fiskefartøy til stede. Ubåten angrep fiskefartøyene med granater og håndvåpen. Det har aldri kommet svar på hvorfor en alliert ubåt angrep uskyldige fiskere. Ti personer mistet livet den dagen, mens syv ble tatt til fange. I denne boken går journalist Paul Einar Vatne gjennom hendelsesforløpet, helt til de tre overlevende krigsfangene vender hjem. Boken er saklig og lar øyevitner og overlevende fortelle sine historier.

Vore børns sedelige opdragelse av Ågot Gjems Selmer (1902)

Om seksualopplæring.

Ågot Gjems Selmer var legefrue, skuespiller og forfatter. I år 1900 turnerte hun med foredraget «Vore børns sedelige opdragelse». Inspirasjonen til foredraget fikk hun etter å ha behandlet flere unge kvinner for kjønnssykdommen syfilis. Hun sier som mange foreldre gjør i dag: Hvis barna ikke lærer om sex hjemme vil de finne svarene andre og mindre sunne steder. Dette over hundre år gamle foredraget er svært interessant lesing.

Finne disse og flere litterære skatter på nettbiblioteket.no